

Nr 285

Av herr **Rimmerfors**, om anteckning å personakt av vapeninnehav.

Stockholms-Tidningen för den 17 januari skildrar på nyhetsavdelningen ett skottlossningsdrama som så när kostat en sjuuttonårig flicka livet. Det heter bland annat:

Gammalt groll rådde mellan två familjer, varvid flickans fader, som är i 45-årsåldern, tydligen under rusets inflytande började att med ett hagelgevär skjuta flera skott genom grannens köksfönster. Ett par personer som uppehöll sig där kom undan utan att skadas. Den unga flickan tycks ha försökt att rusa från hemmet, varvid hon kom i skottlinjen och träffades av hagelskott i huvudet. Efter dådet flydde fadern och försvann i skogarna. Trots stort polisuppbåd hade han sent på kvällen ännu inte anträffats. Gärningsmannen, som tidigare varit i delo med polisen, är emellertid mycket väl förtrogen med skogarna i denna del av landet, varför det troligen blir svårt att finna honom. Han lär också inneha flera vapen.

Under rubriken »Dramatisk tjuvjakt på beväpnad rymmare» skriver Aftonbladet för den 16 januari i år:

I elva timmar pågick i går kväll och i natt en dramatisk jakt på en beväpnad dynamitard i skogarna väster om Södertälje. — Man hittade bl. a. dynamit och en pistol, som rymmaren tydligen tagit med sig. Man räknar med att han har gott om ammunition.

Tidningen Expressen refererar nyligen en liknande händelse:

Varenda polis som kommer hit skall jag skjuta ner! Så hotade häromkvällen en äldre man efter ett bråk med sin hustru. Ett stort antal poliser, utrustade med pistoler, lyckades dagen därpå ta honom under sömnen, frantog honom hans vapen och arresterade honom.

Dessa tre exempel är tämligen godtyckligt hämtade ur de senaste dagarnas brottskrönika. Envar vet att de kan mångfaldigas. Den ständigt stigande frekvensen av våldsbrott, i vilka skjutvapen kommit till användning, aktualiserar frågan om strängare kontroll över vapeninnehav. Naturligtvis måste man alltid räkna med att kriminella och desperata personer skaffar sig vapen på olaglig väg. Men även när det gäller tidigare skötsamma vapeninnehavare kan en sådan situation uppstå, exempelvis i samband med alkoholmissbruk eller en begynnande sinnessjukdom, att länsstyrelsens tillstånd till vapeninnehav bör indragas.

Det synes motionären som om dessa kontrollåtgärder skulle underlättas, om exempelvis varje vapeninnehav funnes antecknat på vederbörande medborgares personakt.

I personakt, varom stadgas i kyrkolagen, skall antecknas namn, kön, fö-

delseort och kyrkobokföringsort, kyrkotillhörighet, yrke och i förekommande fall värnpliktsnummer. Vidare skall där upplysas om vederbörande är inomäktenskapligt, utomäktenskapligt eller trolovningsbarn, om man har något lyte eller lider av sinnessjukdom, sinnesslöhet, blindhet, dövstumhet eller fallandesot. Till denna långa rad av egenskaper och igenkännings-tecken skulle också utan avsevärt extraarbete kunna fogas uppgift om vapeninnehav, en anteckning som skulle företas efter meddelande från den länsstyrelse eller polismyndighet som utfärdat licensen.

I vapenförordningen av den 10 juni 1949 meddelas att ansökan om rätt att inneha vapen sökes hos länsstyrelse eller polismyndighet. Vapnet får inte överlåtas eller upplåtas till annan än den som på grund av tillstånd äger inneha vapnet. Det stadgas likaså, att »tillstånd att inneha skjutvapen må meddelas endast enskild person som finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma».

Det heter vidare: »Länsstyrelse må återkalla tillstånd att inneha skjutvapen — därest innehavaren ådagalagt sådana egenskaper, att han icke vidare bör betros med att inneha skjutvapen eller till följd av sjukdom, alkoholmissbruk eller dylikt finnes olämplig att inneha sådant vapen.»

I fråga om alkoholmissbrukare säges vidare: »Finner nykterhetsnämnden att rätten för viss person att inneha skjutvapen bör omprövas till följd av dennes alkoholmissbruk, åligger det nämnden att därom ofördröjligen underrätta polismyndigheten.»

Ofta svävar exempelvis nykterhetsnämnden i okunnighet om huruvida en alkoholskadad person innehar vapen eller inte. Vederbörande själv är kanske ovillig att på förfrågan upplysa härom. Nämnden har då ingen annan möjlighet än att från länsstyrelsens eller överståthållarämbetets vapenregister begära upplysning och invänta meddelande därifrån. Det skulle onekligen vara en förenkling om nämnden i stället kunde göra denna förfrågan på sin egen kommuns pastorexpedition. Samma är förhållandet, om en läkare märker att en hans patient befinner sig i ett så labilt psykiskt läge, att ett vapeninnehav skulle innebära en risk för honom själv eller hans omgivning. Personakten skulle omedelbart kunna upplysa läkaren om han i det stycket borde företaga några skyddsåtgärder. Sekretessbestämmelserna synes inte heller lägga hinder i vägen för en sådan ordning.

Med hänvisning till ovanstående motivering vill jag föreslå,

att riksdagen må besluta om ett sådant tillägg till lagens bestämmelser om anteckning å personakt, att vapeninnehav där må antecknas, samt att utskottet måtte utforma förslag till härför erforderliga bestämmelser.

Stockholm den 26 januari 1956

Einar Rimmerfors